

Vogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 19, Nummer 2
April-mei-juni 2013
Afgiftekantoor: 8560 Wevelgem 1

België-Belgique
P.B.
8560 Wevelgem 1
3/5721
P 007650

Aan:

V.u.: E. Debrouwere
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

IN DIT NUMMER:

Wel en Wee	2
Een onmogelijk en toch waar verhaal	8
Aanvulling op de de Vogel van December	13
Praktische informatie	16

Citaten of vermeldingen uit dit nummer mogen mits verwijzing naar "Vogel Van Papier" Jg xx Nr xx.
Voor overname van een volledig artikel moet toelating gevraagd aan de V.U.

Wel en Wee (I)

Dinsdag 19 maart: een dipje...

Ik herlas nog eens alle "wel en wee" uit de vorige Vogel en ben wat weemoedig gestemd. Het is ongelooflijk te zien en te herinneren hoeveel er op amper drie maanden gebeurd is. En dan moet ik er nog bij vertellen dat ik ondertussen al weer een heel hoofdstukje verder zou kunnen schrijven over het kindje van Paola en over de storende geur die zij en de ganse familie achterlaten in de consultatie wanneer ze langs komen. En ook over het kindje met het sacrococcygeaal teratoom dat bij de biopsie, of beter gezegd achterna, in de recover-zaal van het kinderziekenhuis doodgebloed is. Maar ik gaf al zoveel af op de staatsziekenhuizen dat jullie zouden het niet meer geloven, vrees ik. Jammer genoeg is het wel allemaal waar!

Nu goed, we zullen opnieuw diep ademen en verder werken.

Zaterdag 23 maart: betaald in natura

We zullen morgen mais oogsten: we kregen deze keer een "rij" mais van een patiënt, maar moeten die wel nog zelf gaan oogsten, uit de kolven halen en de bladeren sparen, "ploosten", malen met een handmolen, er eieren, boter, suiker of zout naargelang, enz bijdoen om dan van die deeg een lepeltje in zo'n blaadje te doen, goed opplooiën en stomen in een grote pot. Humitas of maisbroodjes zijn dat dan. Een groot werk maar gelukkig zullen er veel helpende handen zijn: er komen twee vriendinnekes van Lien en Elisa met hun ouders.

Nog vele groetjes met de zon achter het raam en ongeveer 25 graden hier!

Donderdag 28 maart: vandaag was een heel goede dag...

Beginnen we met de operatie door Dr. Gage. Met één van onze patiënten gingen we eigenlijk alleen naar een consultatie om hun mening te horen over wat ze bij hem konden doen: er werd in het staatsziekenhuis maar geen beslissing genomen en zijn heu-

pluxatie kwam in een heel snel aggressief proces. Drie dagen na dat consult werd hij aan beide heupen geopereerd. Alles werd betaald door de sociale zekerheid want zijn vader is hierbij aangesloten. Hij is nu herstellende en het gaat goed. Het is nu afwachten tot de gips eraf mag om dan een goede revalidatie te starten en het resultaat te zien. Ik heb er in ieder geval het volle vertrouwen in.

Bij die andere jongen van 15, ondertussen 16, met heel ernstige spastische tetraplegie, werd een programma uitgewerkt om eerst zijn gewicht naar omhoog te krijgen (twee maanden intense voeding met elke maand controle en minstens 1 kg erbij, indien dit niet lukt eventueel gastrostomie). Ondertussen geven we paracetamol als pijnstilling en brengt op 8 april de moeder van Veerle baclofen mee, bezorgd door mijn neef en zijn vriendin die een apotheek in België hebben. Daarmee zullen we proberen de spasticiteit te verminderen. Indien alles goed loopt zou hij volgend jaar in maart door diezelfde groep dan geopereerd worden. Het risico op sterfen of ernstige infectie was volgens Dr. Gage veel te groot om zich nu aan een operatie te wagen.

In ieder geval was het in beide situaties heel aangenaam om zo in equipe te kunnen overleggen en zo efficiënt te zijn. Er werd niet rond de pot gedraaid en er werden rationele beslissingen genomen. Dat was dus heel goed en we zijn weer verder op weg.

Hier is het morgen vakantie... dus mogen we een beetje uitrusten. Er werd hard gewerkt de laatste maanden. Naast het drukke en drukkende taporiwerk, is het eerste artikel ivm onderzoeksproject voor het doctoraat bijna klaar. Ik denk dat ik in deze maanden ook echt ingang en een zeker respect gevonden heb in het Ministerie van Volksgezondheid ivm beleid rond mensen met beperkingen. De dokter die nu aan het hoofd van dat departement staat, Dr. Panchi is een directe en heel jonge collega van Kathy, die ook in Tapori werkt. Zij heeft

Wel en Wee (2)

blijkbaar gezegd dat we het echt goed menen en dat we toch wel enige ervaring opgebouwd hebben. In eerste instantie zou ik nu mogen meedenken ivm

"identificatie- en classificatiesysteem".

Deze morgen had ik nog een heel aange-naam en lang gesprek met die man en blijkt dat ze nu fouten, die ik toen al zag, bij het Cubaanse Manuela Espejo project inzien. Blijkbaar zit er ook nogal wat politiek getouwtrek mee gemoeid. Maar goed, ik heb geleerd om meer vooruit te kijken dan achteruit en op een "rustiger" maar vastberadener manier overal aanwezig te zijn. Zo krijg ik informatie "uit eerst hand", zo vb. dat Correa het Ministerie verplicht heeft om binnen de zes maanden een re-kwalificatie te doen. Die vraag komt dus niet zomaar en blijkbaar zat er toch wel een haar in de boter tussen Correa en de voorgaande vicepresident, die samen met enkele andere mensen de zaak toch niet zo zuiver gespeeld heeft.

Het belangrijkste is dat er nu blijkbaar toch wel mensen op het departement van het Ministerie zitten die echt wel openstaan om bij te leren en bij te werken. Binnen twee weken komen mensen van de OPS (Latijns-Amerikaanse afdeling van WHO) om hier een 30-tal experten te vormen ivm het ICF, het WHO-classificatie-instrument dat wij, blijkbaar als enigen in Ecuador, in Tapori aan het toepassen zijn. Over dat instrument gaat ook mijn artikel, echt vanuit een dagdagelijks gebruik, met zowel positieve punten alsook enkele opmerkingen en suggesties. Nu vroeg die Dr. Panchi, of ik die ganse week zou kunnen deelnemen, niet als leerling want ik kreeg die vorming al, maar wel als meedenker en observator om te zien in hoeverre we alles "letterlijk" moeten toepassen of mogelijks kunnen aanpassen. Ik was echt blij met de vraag. Nu moeten alleen nog de mensen van de OPS ermee akkoord zijn, want blijkbaar wordt die cursus door hen georganiseerd. Laat ons echt hopen dat het kan en mag. Dat zou een ongelooflijke kans zijn: Ik zou veel informatie krijgen die nuttig kan zijn voor het doctoraat. En als ik daarenboven met een gezond kritische en constructieve kijk ook mijn

inbreng mag doen, vanuit ons dagdagelijks werk en vanuit wat ik ondertussen de voorbije jaren mocht leren, dan is het helemaal goed.

We praatten ook even over Tapori en een heel eerste visje werd uitgeworpen om van Tapori een formeel "pilotproject" te maken, erkend door het Ministerie. De komende maand wordt een nieuw werkbezoek vanuit dat departement naar Tapori gepland. Er gingen dus deuren open vandaag en dat maakt me zo blij.

Dit weekend werk ik op halve toeren verder en gaan we morgennamiddag in Quito naar een tentoonstelling met werken van da Vinci. Overmorgen ga ik misschien met Lien, Elisa en Amelie naar Papallacta. Saulo heeft een voorstelling in Ibarra en gaat er met Sarah naartoe want er treedt ook een heel goede Argentijnse groep op die ze graag terug zou zien. En zondag mag iedereen eitjes rapen.

Na alle spanning van de laatste weken en maanden mag ik dus eventjes wat stoom aflaten. En dat doet deugd. Genieten jullie ook van de paasvakantie, hopelijk met toch redelijk weer om ook van "buiten" te kunnen genieten.

Woensdag 10 april

Eergisterenavond is de mama van Veerle hier goed aangekomen en ja...hoe kan het anders!

Ik kreeg o.a. twee pakjes pims-cakeskes en veel chachas. Sarah en ik hebben gisterenavond tezamen genoten van de Pimskes en deze morgen waren er vier blij gezichten met de chacha die op hun ontbijtbord lag, klaar om mee te nemen naar school. Als kadootje was er ook nog het tweede boek van Jeroen Meus. Er kan dus verder lekker gekookt worden. Alleen een heel praktisch vraagje: Hoeveel weegt "een blaadje gelatine" in Vlaanderen? Hier zijn er geen blaadjes, alleen maar poeder. Kwestie van geen te slappe of keiharde chocomousse te maken.

Voor de rest, hier een kanjer van een koortsblaas. De hoge werkdruk van de laatste weken werkt op de zenuwen (letterlijk en fi-

Wel en Wee (3)

guurlijk dan). Maar we bijten door. Het artikel moet af en volgende week mag ik hopelijk aanwezig zijn op die ICF-bijeenkomst van het Ministerie van Volksgezondheid met mensen van de Latijns-Amerikaanse afdeling van de Wereldgezondheidsorganisatie. Het blijft toch altijd schipperen en ik leer bijgod diplomatisch te zijn.

Zondag 14 april: we noemen dat

‘uitrusten’....

Morgen ga ik niet naar Taporì. Eventjes een stop inlassen om veel "hangende zaken" af te handelen (administratie Taporì en thuis, gezondheidsonderzoekskes, projectvoorstelkes, inkopen,...). Vandaag taxi-, sport- en cultuurdag met de gastjes. Saulo is gaan optreden in het zuiden van Colombia. Elisa moet samen met enkele klasgenoten een video-opname maken (dus: brengen en halen). Sarah heeft om 17.00 uur een toneeloptreden waar ze in meespeelt...dus: voorrepetitie vanaf 11.00 uur (taxi inclus) en dan gaan kijken om 17.00 uur. En tussendoor: met Lien en Amelie een beetje sporten in het Carolinapark en nog wat verder lezen in het Congo-boek: een "relatieve" rustdag dus...

Zondag 21 april: een stapke vooruit?

Vlug maar te vertellen dat ik deze week aanwezig mocht zijn op een werk-vergaderweek op heel centraal niveau over het nieuwe identificatie- en classificatiesysteem i.v.m. beperking dat men hier wil invoeren. Ik wist niet dat ik soms toch wel diplomatisch kon zijn. Er werden veel deuren geopend en ik leerde nieuwe mensen kennen. En het belangrijkste was dat ik toch veel keer heb mogen en kunnen deelnemen aan essentiële discussies, dat er geluisterd werd en dat vele mensen mijn hersenspinsels begrepen. Op zich maakte dit hun taak niet eenvoudiger, want als we over "inclusie" beginnen... dan is dit moeilijk te rijmen met "classificatiesystemen". Maar er zijn wel alternatieven en andere wegen. En nu voor het eerst hier met mensen die politieke beslissingen moeten nemen samen mee over mogen nadenken, dat was toch wel een

unieke kans en ervaring.

Vandaag een veel mindere moment op het Instituut van Volksgezondheid waar alle ex-maestranen uitgenodigd waren om deel te nemen aan een vergadering "ter ere van een missie vanuit Antwerpen". Voor mijn part mocht die Missie uit Antwerpen in Antwerpen gebleven zijn. Maar misschien ben ik wel teveel onder de invloed van het boek 'Congo' en gans die "koloniale geschiedenis"... die jammer genoeg ook nog altijd heden te dage te bespeuren is binnen de "ontwikkelingssamenwerking".

Nu goed, even anders: morgen zijn we uitgenodigd bij die mensen, patiëntjes in Taporì, wiens grootvader een klein suikerrietboerderijtje heeft in het nevelwoud. Arne en Annelies, onze familie-apothekers in België, helpen ons nu toch al een hele tijd met de medicatie voor een kleindochter die ernstig ziek is. En we krijgen van hen allen veel erkentelijkheid. We zullen er wat fruit plukken, naar een riviertje wandelen, wat eten en drinken (wij nemen een grote appeltaart mee), en er gewoon rustig tezamen zijn en genieten van de schone natuur. Maandag en dinsdag zijn dan weer twee consultatiedagen. We zullen nu de werkweek, zijnde zaterdagavond 21.19 uur, maar afsluiten...groetjes!

Woensdag 24 april : een opkikkertje: 'in slaap vallen'....

drie skype-gesprekken, eentje met de Canvasploeg die een reportage wil maken, dan met jullie en zo-even met mijn promotoren.... én drie goede gevoelens achteraf!!!! Het gesprek met promotoren Peter en Jo verliep heel goed. Nog enkele eerder punctuele opmerkingen bij het artikel en verder blijdschap en contentement met mijn vertelling over wedervaren vorige week. Dat is dus goed en zo ben ik van de "ontspanning" zowaar in slaap geval-

Wel en Wee (4)

len na het middageten.

Nog een kleine grappige opmerking van Peter Prinzie toen ik hem zei dat mijn papa zich afvraagt wanneer bijgod dat artikel nu toch af zal zijn: "Ja... ja... het is geen tekstje voor het parochieblad hoor...", zei hij lachend.

Zondag 4 mei

Hier een rustige zaterdag met de gastjes die in de fruitbomenhof gras aan het oprakelen zijn, kippenmest op de composthoop aan het sleuren zijn, enkele avocado's aan het plukken en honderden citroenen... Moet er nog meer zijn. Deze middag hier een lekker saladeke met garnalen in een lookbotersauske en "empanadatjes van krab". En ikke... aan mijn computer aan het werken... hopelijk de (voor)laatste revisie van het artikel.

Zondag 12 mei: vorige week 'rust' en nu verplichte 'platte rust'

Ik ben hier goed ziek geweest vorige week ... de echte griep denk ik. Dus na vele vele jaren nog eens koorts en drie dagen in bed. Gelukkig is het nu voorbij en ben ik weer klaar voor nog acht weken hard doorwerken. We verlangen echt allemaal naar de vakantie.

Vrijdag 24 mei: komt dat tegen...

De grootste hersenpijniging voor het moment: het afwerken van het artikel en het klaarkrijgen van het boekje dat Sarah maakt als eindwerk voor dit schooljaar???. Niets van! Ik had me voorgenomen om voor de eerste keer een lekkere soep zoals bij ons aan de kust klaar te maken. Ik had daarvoor een vissenkop nodig om een goede bouillon te trekken. Elisa en ik dus op zoek naar die vissenkop, neen, ditmaal niet in de supermarkt maar voor de eerste keer bij zo'n viskar die hier altijd in de Inca aan de straatkant staat. Saulo zei dat ik dat daar wel zou vinden. Die meneer - met alle respect niet al te snugger en we spreken soms van "viswijven" maar deze keer was het echt een "visvent" - zei dat

er wel ergens een reuze grote vissenkop in zijn frigoboxen zat. En terwijl ik daar nogal enige tijd stond te wachten kreeg ik plots het dak van zijn opgeslagen kraamvenster op mijn hoofd. Ik zag sterretjes en voelde onmiddellijk een kanjer van een buil, zo'n handpalm groot. Hij deed gewoon verder met verkopen en zei dat dat den eerste keer in tien jaar was dat dat gebeurde: het dak zat gewoon met een borstelstok vast! Een mevrouw zei: 'Ik denk dat die madam daar veel pijn heeft' maar hij trok er zich niets van aan. En plots zei hij: 'Ik denk dat ik dienen viskop al verkocht heb'. Ik dacht dat ik het hoorde donderen in Keulen, letterlijk en figuurlijk! Ik ben er toch nog in geslaagd om een stuk of drie kleine viskes waarvan ik ook wist dat je een goede bouillon kon trekken gekocht en zit hier nu met een flinke bult op mijn hoofd te schrijven. Maar de soep was heel lekker en dat is nog nen troost. Ik hoop morgen geen blauwe ogen van de bloeduitstorting te hebben. Voilà, gelukkig kan ne mens er achteraf nog mee lachen en gelukkig was het niet de rand van dat deksel maar de platte kant.

Maandag 10 juni: 't is mooi, maar ook soms moeilijk...

Vandaag een consultatiemarathondag van tien-en-een-half-uur aan een stuk met twintig patiëntjes waarvan twee nieuwe kinderen voor het dagcentrum en voor vroegbegeleiding. Het eerste kindje heeft een ernstige hartafwijking en groeit daardoor bijna niet. Daarenboven heeft hij nog een aantal kleinere afwijkingen en symptomen die alles tezamen doen denken aan een infectie tijdens de zwangerschap. Het andere kindje is pas 2 maanden oud en werd geboren met een open verhemelte en een gesloten klein rechterbuitenoortje. Voor de rest zag alles er goed uit, ondanks het feit dat de moeder en grootmoeder van het kindje al voor van alles en nog wat bang gemaakt wer-

Wel en Wee (5)

den. Dan zag ik ook nog Jaren, dat kindje met een erfelijk syndroom waardoor hij almaar vermagert, ondanks voldoende voeding. Hij is heel teer en fijn, ziet niets maar lacht wel als hij mijn stem hoort. Hij is nu 1 jaar en 9 maanden en weegt nu nog 3,5 kg... Hij wordt almaar zwakker en zal niet zo lang meer leven. Elke dag opnieuw proberen we kleine en grote kwaaltjes en zeertjes te verzachten en samen met zijn ouders en broertje ervoor te zorgen dat hij blij en rustig is en geen pijn heeft. Het ergste en moeilijkste is ingaan tegen domme commentaren, ook van gezondheidspersoneel. Zo werd zijn moeder al twee keer uitgescholden door artsen van het openbare kinderziekenhuis: "Hoe is het mogelijk? Jij (de moeder) bent zo dik... en je kind is ondervoed. Ben je niet be-

schaamd?" en "ik zal je aanklagen voor kinderverwaarlozing en zal hem zelf bij een volgende ziekenhuisopname een sonde steken om hem te voeden". Op de fotootjes die genomen werden op het kerstfeestje van het dagverblijf vorig jaar in december zag hij er nog goed uit. Nu ziet hij er veel zwakker uit, maar hij lacht nog altijd even mooi en intens.

Nu is het tijd om te gaan slapen. Morgen weer een marathondag... wat staat ons dan weer te wachten?

Vrijdag 14 juni : leve de eenvoud binnen de administratie!

Deze week, naast de consultatie die op zich ook weer boeiend en intens was, proberen we verder nog wat papieren in orde te brengen, o.a. het overschrijven van mijn visum van mijn oud vervallen paspoort naar het nieuwe... waarvoor ik a.u.b. opnieuw zeker tien documenten nodig heb, net zoals toen ik mijn Ecuadoraans identiteitskaartje verloren was. Voor de zoveelste keer moeten we o.a. opnieuw bewijzen dat Saulo en ik getrouwd zijn. Daarnaast ook nog naar een notaris om toelating te krijgen "om alleen met de kinderen het land te mogen verlaten"... want Saulo komt pas later. Zo blijven we mensen werk geven voor niets, want wie wil kwaad doen vindt toch wel altijd de achterpoortjes, en zijn we zelf weer bijna 100 usd armer.

Voilà, ik ga het middageten opwarmen: lekkere "kip op zijn geheel in de creusetpot" met purée, gestoofde worteltjes en een koud slaatje van rode bietjes met een lekker vinaigretje. Het zal smaken. Daarna studeren: "Gefundeerde theorie"... dat is een onderzoeksmethode om alle ingezamelde informatie op een wetenschappelijke manier te analyseren. Op basis van al die data zou ik dan nieuwe "theorie" moeten ontwikkelen. Spannend en nieuwsgierig wat er allemaal uit die data zal komen.

En morgen maken we 200 porties tiramisu en 200 porties passievruchtenbavarois klaar.

Wel en Wee (6)

Zaterdagavond organiseert Tapori immers een "diner chantant" ter ere van vaderkenschap, wat hier een week later dan in België gevierd wordt. En wij zullen den dessert verzorgen. Gelukkig zullen de gastjes helpen en als we het goed georganiseerd doen, dan moet dat redelijk snel lukken.

Zondag 16 juni : 'vaderkesdag'

vandaag is het hier vaderkesdag en we begonnen met een lekker ontbijt... met allemaal gekregen dingen. Gisteren werden we immers voor de 22ste keer gevraagd om dooppeter en doopmeter te zijn, dit keer van Valentina, een meisje van bijna drie, dochtertje van Margot en "Cucu", een vriend van Saulo die o.a. veel timmerwerk voor Tapori levert en op vrijdagavond een klein hamburgerrestaurantje, grote favoriet van onze gasten, openhoudt. Die mensen houden veel tradities in ere en, bij het vragen of mensen dooppeter en doopmeter willen zijn, hoort dan ook een hele grote mand met eten. We zullen deze week dus veel fruit eten en ook cavia bakken en kip. Deze morgen was het dus lekker gevuld brood bij het ontbijt, met een zachtgekookt eitje. 't Was lekker. Daarenboven was de vraag van deze mensen toch weer een hart onder de riem, want nu en dan zou ne mens toch wel eens twijfelen aan eigen doen en laten. Soms denk ik de dingen steeds beter te begrijpen maar dat brengt tegelijkertijd ook meer onzekerheid met zich mee want voor vele mensen is alles normaal, worden weinig of geen vragen gesteld en wordt er maar op los geleefd. Andere mensen vragen dan weer heel veel van mezelf, vragen waaraan ik, als eenvoudige mens met gaven en gebreken en vooral met veel tijd tekort, soms geen antwoord kan bieden. Nood aan vakantie dus. Ondertussen was het ook een hart onder de riem, i.v.m. erkenning en respect en iets betekenen voor anderen. We hebben dus voor de 22ste keer "ja" gezegd, het feest is op 31 augustus. We hebben dus nog wat tijd om de kleertjes te

kopen, de catechese-cursus voor dooppeters en -meters te volgen en de taart te maken.

Na dat bezoek van gisteren startte de "catering" van de familie Diaz-Debrouwere. Er moesten immers dessertjes gemaakt worden voor de "diner dansant" die Tapori organiseert ter gelegenheid van vaderkesdag. We maakten tiramisu en bavarois van passievruchten. Alle dessertjes werden mooi afgewerkt, met muntblaadjes, wat passievrucht vlees, een fijn schijfje zelf gekonfijte mandarijnjes,... 't Was mooi en lekker daarenboven.

Groetjes, Inge

Een onmogelijk en toch waar verhaal (I)

De familie Troya 'op consultatie':

(Veerle Defloor was in 2006 en 2008 in Tapori voor haar eindwerk binnen de Verplegingssector. Sinds september 2012 werkt zij in Tapori als vrijwilligster en schetste hieronder een voorbeeldsituatie zoals die zich aandient binnen het Tapori-werk.....)

Er werd mij gevraagd om iets te schrijven over de familie Troya. Dat lijkt een eenvoudige vraag als je weet dat de familie Troya recht tegenover Tapori woont en bijna dagelijks naar Tapori komt... op consultatie of naar de tandarts of naar het kinderdagverblijf of de bibliotheek of ... En toch ben ik al heel wat dagen aan het denken hoe ik over de familie Troya op een leesbare, eerlijke en heldere manier schrijf. Het is namelijk ook één van de ingewikkeldste families van Tapori... het is er chaos troef. Maar hoe krijg je chaos gestructureerd op papier? Om het niet al te ingewikkeld te maken zal ik het daarom enkel hebben over de problemen die de familie de laatste paar jaar op consultatie aangekaart heeft... of net niet aangekaart heeft... Zo krijgen jullie niet alleen een beeld van de familie, maar ook van de uitdagingen waar Inge de voorbije paar jaar heeft voor gestaan...

Een ingewikkelde familie aan de rand van de samenleving...

Eerst toch even kort de familie beschrijven: De familie bestaat uit twee grootouders, **doña Maria** en **don Andres**. Zij hebben samen vijf kinderen, waarvan er twee slechts sporadisch naar Tapori komen. De andere kinderen - de twee oudste zonen, Luis Enrique en Fabian, en de jongste dochter, Otilia - en hun gezin, komen (of kwamen) regelmatig naar Tapori.

Luis Enrique, is gehuwd met **Martha** en samen hebben ze vijf kinderen, nl. **Damian** van 10, **Jefferson** van 8, de tweeling **Maria Belén** en **Abigail** van vijf en de kleine **David** die binnenkort een jaar wordt. Martha heeft ook nog een oudere dochter, **Paola** van 15. Paola kreeg in december vorig jaar zelf een dochttertje. Martha had ook nog een zontje, tussen Paola en de andere kinderen, van een andere man... maar dat kindje is voor de ogen van iedereen door verwaarlozing gestorven... Nochtans werden vele pogingen gedaan om dit te voorkomen... maar het kind, een jongen, kon toch niet opgroeien voor de ogen van Luis Enrique. "Hij" wilde een eerste zoon met haar... en dat "recht" zou niemand hem afnemen. Toen Martha zwanger was van haar eerste kind met Luis Enrique... was er niet veel te kiezen...: met Luis Enrique een nieuwe toekomst uitbouwen... of voor vele jaren altijd maar voor de neus gehouden worden dat ze bij andere mannen zat... waarbij slagen en uitschelden schering en inslag waren... voor haar en dat kind...

Fabian verdween vijf jaar geleden. Het gerucht gaat dat Fabian door zijn toenmalige vrouw werd vermoord. Fabian had samen met **Raquel**, die nu bij een andere man woont met wie ze een kind heeft, drie kinderen: **Erica** van 14, **Kevin** van 11 en **Nayeli** van 10. Die kinderen wonen vooral bij de grootouders, maar soms ook bij hun moeder. Erica woont ook soms bij haar vriend of haar echtgenoot, zoals zij het zelf verwoordt.

Otilia, de jongste, is gehuwd en heeft een dochttertje van 8, **Alison**. Zij is nu begin de twintig en is één van de eerste Tapori-kinderen van de bibliotheek. Ze stelt het redelijk goed. Ze is vroeg gehuwd... toen ze 14 was... op de vlucht van thuis waar

Een onmogelijk en toch waar verhaal (2)

toch niets was... en waar Luis Enrique en Fabian aanstalten tot misbruik maken... Ze is triest omdat ze niet meer kon studeren... maar doet nu haar uiterste best om goed voor Alison te zorgen.

Verder zijn er nog allerlei neven en nichten, waaronder Arturo (de zoon van de broer van doña Maria), die onlangs terug opgedoken is.

Doña Maria en don Andres wonen momenteel samen met Kevin en Nayeli, de twee jongste kinderen van Fabian, en Arturo in een huisje, bestaande uit twee kamertjes. Aan de achterkant van dat huis is een nog kleiner huisje gebouwd. Daar wonen Martha en Luis Enrique met hun kinderen. Hun huisje bestaat uit twee kamertjes met slechts één venster waar zelfs geen glas in zit. Een geïmproviseerd gordijn moet het gezin beschermen tegen stof, wind, zon en regen. Een golfplaat waarvan de gaten afgedekt zijn met plastic vormt het dak. In het ene kamertje staan twee kasten, een toilet, een kraantje en een gasfornuis dat niet gebruikt wordt...want er is geen gastank. In het andere kamertje staan twee bedden, een tweepersoonsbed en een eenpersoonsbed. In de kamers is het overal vuil en vies. Vuilnis ligt overal, alles ziet zwart, plakt, stinkt,... kleren liggen overal verspreid,... Het huisje van doña Maria en don Andres heeft wel vensters en is ook iets netter, maar het blijft een erg klein huisje om met zoveel mensen samen te leven. De ouders en grootouders verzamelen oud ijzer en andere rommel om te verkopen. Dat ligt allemaal naast het huisje opgestapeld. Tussen het vuilnis spelen de kinderen. Oude printerinkt wordt door de tweeling als schmink gebruikt en een oude kookpot is voor Damian en Jefferson een voetbal.

De meeste leden van het gezin worden in Pomasqui ook niet graag gezien. Ze hebben de reputatie van veel te drinken en drugs, vaak lijm of marihuana, te gebruiken... en dan agressief te zijn. Bovendien durven ze ook wel stelen. Zo gebeurt het bijvoorbeeld dat er op een bouwterrein waar ze werkten materiaal verdwijnt of dat een bal in Tapani plots in hun huisje opduikt. Dat zorgt ervoor dat ze vaak overal gemeden worden. Niemand wil hen werk geven, weinig mensen willen hen nog helpen en zelfs op de staatsschool op twee straten van hun huis worden ze gemeden. De kinderen konden er zich niet inschrijven. Er was zogenaamd geen plaats...

Dit is slechts een beknopte beschrijving van de leefomstandigheden van de familie Troya, maar het maakt duidelijk dat hun dagdagelijkse realiteit helemaal niet gemakkelijk is. Ze leven echt aan de rand van de samenleving, elke dag is een strijd, maar het zijn ook echte overlevers. Nu,... ik zou het hier hebben over de familie Troya op consultatie...

De familie Troya op consultatie: enkele voorbeelden...

Heel de familie Troya komt regelmatig op consultatie. Enerzijds komen ze vaak op de meest onmogelijke momenten, wanneer het net ontzettend druk is of net wanneer de consultaties gedaan zijn en Inge eigenlijk al 10 uur lang gewerkt heeft. Anderzijds krijgen ze vaak een afspraak en komen dan uiteindelijk niet opdagen of ze komen veel later dan afgesproken. Meestal komen vaak pas op crisismomenten en met heel veel verschillende vragen en heel veel verschillende mensen tegelijk (zelfs de hond). De verschillende hulpvragen en noden ontwarren, gepaste antwoorden vinden en hen ondersteunen is dan ook heel vaak een uitdaging. Hier een

Een onmogelijk en toch waar verhaal (3)

paar voorbeelden:

Toen Tapori nog in de kinderschoenen stond, kwam doña Maria op een maandagmorgen Inge halen. Haar zoon, Luis Enrique, was gewond en ze vroeg Inge om even te komen kijken. Na de consultaties trok Inge naar hun huisje. Luis Enrique lag op een bed in het achterkamertje, onder een vies laken. Toen het laken weggenomen werd, bleek de wonde eigenlijk een open beenbreuk te zijn. Inge stelde voor om Luis Enrique naar het ziekenhuis te brengen, want een open beenbreuk dat vereist een ingreep en medicatie om botinfectie te genezen. Dat is dus werk voor specialisten. Maar de familie weigerde. De avond voordien waren Luis Enrique en zijn broer namelijk betrappt tijdens een inbraak. Ze waren via de daken op de vluchten geslaan. Luis Enrique viel van het dak en brak zo zijn been. Zijn broer vluchtte verder, maar Luis Enrique kon geen kant meer op. Hij werd door de politie gearresteerd en naar het ziekenhuis gebracht. Daar hielp diezelfde broer hem om te ontsnappen. Hij bracht hem naar huis. Hoe hard Inge ook probeerde, Luis Enrique bleef een opname weigeren. Hij was bang dat hij dan opnieuw gearresteerd zou worden. Inge liet wat geld achter voor een taxi, in de hoop dat ze alsnog van idee zouden veranderen.

Maar tevergeefs... de volgende dag was Luis Enrique nog steeds thuis. Hij had nu wel een kartonnen spalk rond zijn been. De familie had met het geld dat Inge had achtergelaten een traditionele genezer overhaald om Luis Enrique te genezen. Hij werd eerst dronken gevoerd en vervolgens werd het been rechtgetrokken. De wonde werd verder thuis verzorgd. Een jaar lang kon Luis Enrique niet op zijn

Maria Belén en María Salvadora

Een onmogelijk en toch waar verhaal (4)

been staan... maar wonder boven wonder herstelde het bot zich toch min of meer. Al mankt Luis Enrique tot op vandaag en heeft hij een chronische botontsteking ter hoogte van de oorspronkelijke breuk...Nu en dan komt hij naar Tapori... omdat er weer een gaatje is en er kleine stukjes bot uit komen...

Na de geboorte van haar derde kind, wilde Martha, de vrouw van Luis Enrique, geen kinderen meer. Drie kinderen was voor haar meer dan voldoende. Na overleg met Martha, plaatste Inge een spiraaltje. Drie jaar later was Martha opnieuw zwanger... Dat kan... maar gebeurt bij 1 op de 100 vrouwen... Na een aantal maanden bleek bovendien dat het niet om één, maar om twee kindjes ging. Martha, die ondervoed is en veel sleurt, had een moeilijke zwangerschap en uiteindelijk kwamen Maria Belén en Abigail via een keizersnede ter wereld. Tijdens de keizersnede werd Martha meteen gesteriliseerd. Maar vier jaar later komt Martha op consultatie omdat ze vermoedde dat ze opnieuw zwanger was. De zwangerschapstest was positief... Ondanks de sterilisatie werd David geboren. Dat gebeurt volgens de statistieken 1 keer op de 2000... maar ook nu... net weer hier... Martha heeft nu dus zes kinderen in plaats van drie... dat zijn eigenlijk te veel monden om te voeden en meer kinderen dan dat ze de baas kan...

Toen David een maand oud was, zag Inge toevallig bij een huisbezoek in verband met zijn zwangere zus dat hij een grote rode blaas op zijn buik had. Wanneer Inge vraagt wat er gebeurd is, wordt er eerst wat rond de pot gedraaid...: het was zogenaamd een muggebeet... Uiteindelijk blijkt Damian, de oudste broer van David, een gloeiend hete lepel op zijn buik gelegd te hebben. Hij wou eens kijken wat er zou gebeuren. Het resultaat is dat David een grote tweedegraads brandwonde op zijn buik heeft... die een groot litteken heeft achtergelaten.

David is ook ondervoed. Hij wordt bijna een jaar maar weegt slechts zes kilo. Hij ontwikkelt wel goed. Tijdens een controle zei Inge dan ook dat David een sterke baby was. Dit werd meteen door Martha bevestigd... want "als hij van het bed valt, huilt hij niet eens..."

Jefferson, een andere zoon van Martha en Luis Enrique, ontwikkelt veel minder goed. Hij spreekt nog steeds erg onduidelijk en zit al voor de derde maal in het eerste leerjaar. Hij is opnieuw halfweg het schooljaar en kan nog steeds helemaal niet lezen. Hij kent de letters niet. Voor Jefferson is huiswerk maken een hele inspanning, een inspanning die hij, als echte speelvogel liever niet levert. Hij glipt dan ook vaak uit de bibliotheek weg, om te gaan spelen en maakt daardoor vaak zijn huiswerk niet. Of hij komt zelfs gewoon niet naar de bibliotheek. Als zijn moeder daar achter komt, dan slaat ze hem met de riem of met brandnetels.

Bij nader onderzoek blijkt Jefferson een serieuze ontwikkelings- en leerachterstand te hebben, mogelijks omdat hij niet goed hoort, maar daar doen Martha en Luis Enrique verder niets mee. Jefferson lijkt ondertussen een steeds grotere afkeer van school te krijgen. Hij loopt vaak weg op school en gaat dan spelen in het shoppingcenter of op een speelplein in de buurt. Op school dreigen ze ermee... dat als hij nog één keer wegloopt, hij van school wordt gestuurd. Ook thuis wordt hij gestraft als hij wegloopt... en zo blijft de schoolaversie van Jefferson alleen maar groeien...

Don Andres, grootvader Troya, kwam een tijd terug op consultatie met longklachten...

Een onmogelijk en toch waar verhaal (5)

een aanhoudende hoest, kortademigheid en slijmen met bloed... Na onderzoek blijkt hij een open longtuberculose te hebben. Hij startte een behandeling, maar stopte deze na een tijdje. Hij kan hierdoor niet alleen sterven aan de ziekte, maar loopt ook het risico om de hele familie te besmetten. Ze wonen immers met velen in een hele kleine ruimte samen.

Arturo leeft eigenlijk al van jongsaf op straat. Een achttal jaar geleden had hij zijn eigen huisje/kamp gebouwd in de struiken in Tapori.

Zijn kamp bestond uit niet veel meer dan wat karton en dekens. Arturo leefde er en stal regelmatig, ook in Tapori. Hij wist ook goed wanneer Inge ongeveer klaar was met de consultaties... Dan werd er meestal iets gegeten... en hij had honger... Op een dag werd het Carmita teveel en stak ze heel zijn kamp in brand. Arturo is daarop vertrokken en zwierf sindsdien rond in de straten van Quito. Inge komt hem af en toe tegen als ze door Quito rijdt. Hij "bewaakt" er auto's en krijgt hiervoor telkens wat kleingeld... zogenaamd om brood te kopen... Hij was en is... vaak high van het lijmsnuiven. Sinds een maand is Arturo terug. Hij woont bij doña Maria en van ver kan je al ruiken dat hij nog steeds snuift, al ontkent hij dat. Bovendien lijkt de lijm al heel wat schade aangericht te hebben. Arturo is erg onrustig en kan zich moeilijk concentreren. En hij beeft heel hard. Af en toe wil hij op consultatie komen, maar dan is wachten moeilijk. Hij klopt gewoon op de deur terwijl er een consultatie

bezig is. Als hij merkt dat hij moet wachten, vertrekt hij vaak... De laatste keer kwam hij om "enkele draadjes uit te halen". Al bij al had hij ongeveer tien kleine snijwonden over zijn armen en benen. Hij was veertien dagen terug slaags geraakt met iemand die hem zijn povere centjes wilde afpakken en die had een mes uitgehaald. Gelukkig was er geen enkele diepe wonde... Inge maakte ongeveer 40 hechtingen los.

De familie Troya leeft chaotisch en vaak zonder besef van tijd. Het bijhouden van een vaccinatieschema is dan ook ontzettend moeilijk. De tweeling van Martha en Luis Enrique is ondertussen bijna zes, maar ze zijn nog steeds niet helemaal in orde met hun vaccinatieschema. Het heeft Inge heel erg veel opzoekwerk gekost om uit te vissen hoe je hier in Ecuador kinderen van bijna zes die als baby hun vaccinaties niet gekregen hebben toch nog gevaccineerd kunnen worden. De meest vaccinaties zijn immers ontwikkeld voor baby's, later zijn het enkel rappels. Maar wat als je deze vaccinaties dus niet kreeg als baby. Kinderen die niet gevaccineerd zijn, worden niet toegelaten op school. Volgend jaar start de tweeling in het eerste leerjaar... Nu hangt er dan ook een vaccinatieschema op de consultatie. Inge heeft in haar agenda staan wanneer de tweeling hun vaccinaties moeten krijgen. Ook voor David werd dergelijk schema opgesteld, om te voorkomen dat er over vijf jaar opnieuw gezocht moet worden hoe David nog gevaccineerd kan worden. Op vaccinatiedagen worden Martha met haar kinderen naar de consultatie geroepen. Dit betekent wel dat Mart-

Een onmogelijk en toch waar verhaal (6)

ha niet op haar verantwoordelijkheden gewezen wordt en deze werkwijze is misschien zelfs een beetje betuttelend... maar de enige alternatieven zijn hopeloos achterop lopen met de vaccinaties of niet vaccineren...

Paola, de dochter van Martha, kwam in juni op consultatie. Ze wilde weten of ze zwanger was. De zwangertest was positief. Paola, zelf nog maar 14, schrok erg. Ze flapte eruit dat het kind van Luis Enrique, haar stiefvader was. Waarop Martha antwoordde 'dat Paola eigenlijk ook het kind van Martha's broer is'. Een bewogen consultatie... maar daarna is Paola helemaal dichtgeklapt. Paola heeft eigenlijk negen maanden lang haar zwangerschap proberen weg te duwen en ontkennen. Ze wilde niet zwanger zijn en leek te hopen dat door alles te ontkennen het allemaal vanzelf wel weer zou verdwijnen. Ze wilde er liever niet over praten, niet aan herinnerd worden en al helemaal geen vragen over krijgen. 'Ik schaam me erover', zei ze dan.

Op consultatie was het voor Inge steeds opnieuw een hele uitdaging op tot haar door te dringen, om haar te doen nadenken en beslissingen te laten nemen... de harttoontjes laten horen of haar wijzen op de foto's met de verschillende stadia van de zwangerschap, hielp soms. Maar als er doorgevraagd werd bleef haar antwoord meestal 'no sé' of 'ik weet het niet'. Ze wilde er niet verder over nadenken en moest vaak geforceerd worden om keuzes te maken... Er werd haar psychologische hulp aangereikt, maar die weigerde ze. 'Ik ben niet gek', zei ze dan.

Op het einde van haar zwangerschap groeide het kindje helemaal niet meer zo goed en had Paola heel veel harde buiken. Paola at waarschijnlijk ook vaak niet voldoende en al zeker niet evenwichtig. In het gezin van Luis Enrique is er immers weinig eten en al helemaal geen variatie. Veel meer dan rijst met een ei of dikke soep met aardappelen en bloem is er niet. Van de meeste groenten weet Martha zelfs gewoon niet hoe ze ze moet klaarmaken. Verder eten ze vooral chips of snoep... dat is hier immers spotgoedkoop en gemakkelijk.

Paola werd door Inge een paar keer doorgestuurd naar het gezondheidscentrum of naar het ziekenhuis voor een echo, maar daar werd vaak niet of nauwelijks geholpen. Hier moet je soms erg sterk in je schoen staan om in de staatgezondheidscentra en -ziekenhuizen goed geholpen te worden, en dan nog... Martha staat niet sterk in haar schoenen en Paola al helemaal niet. Eigenlijk wilde Paola het liefste van al thuis bevallen, met Inge erbij. Maar wetende dat Paola erg jong is, dat ze in een klein vies huisje wonen en dat er op het einde van de zwangerschap toch wat complicaties waren... was dat uitgesloten. Uiteindelijk kwam de bevalling toch vlot op gang en kreeg ze op sinterklaas een gezond dochttertje.

Sinds anderhalve maand gaat het gerucht dat Paola opnieuw een vriendje zou hebben. Daarom werd in overleg met Paola een afspraak gemaakt om het over familieplanning te hebben. Maar Paola kwam niet op de afspraak. Nadien gaf ze aan dat ze geen familieplanning wou want dat ze bang was. Ze had allerlei verhalen gehoord... ze had daarom besloten dat ze geen familieplanning wilde. Zwanger wilde ze ook niet worden, maar dat zou ze dan wel zien. Als aan Martha gevraagd werd wat zij vond, reageerde ze gelaten. 'Wat kan ze doen als Paola niet wil?' Maar wat nu...?

Laatst was Martha ziek. Paola kwam op een middag vragen als haar moeder op consultatie kon komen. Ze zei dat ze heel erg ziek was en hen zelfs niet meer herkende. Inge had net een drukke consultatiedag achter de rug en de laatste patiënten zaten

Een onmogelijk en toch waar verhaal (7)

nog te wachten in de wachtzaal. Toen Inge vroeg waarom ze niet vroeger waren gekomen, antwoordde Paola dat ze naar het gezondheidscentrum geweest waren maar dat ze haar moeder daar niet wilden zien. Inge antwoordde dat als het zo dringend was, ze verplicht zijn in het gezondheidscentrum om hen te helpen. In Tapori konden ze vandaag immers niet meer geholpen worden, omwille van de grote drukte. De volgende ochtend om 7 uur zou een nieuwe patiëntenlijst opgemaakt worden voor die dag en dan zou Martha gezien kunnen worden, indien ze dit wensten. Paola ging met deze boodschap terug naar huis... en Inge voelde zich schuldig om niet weer voor hen in de bres gesprongen te hebben.

De volgende dag kwam Luis Enrique rond 8u30 opnieuw kloppen op de deur van de consultatie..., toen die al meer dan een uur bezig waren, met de vraag wanneer Martha mocht komen. De patiëntenlijst voor die dag was reeds opgemaakt en zat weer overvol. Bij de vraag waarom ze niet om 7 uur gekomen waren, antwoordde Luis Enrique. "We zijn pas op". Moet dan opnieuw een consultatie geweigerd worden? Heel wat andere mensen hadden immers wel de moeite genomen om om 7 uur een beurt te komen vragen. Zo zit het systeem in elkaar. Of moeten ze doorgestuurd worden naar het staatsgezondheidscentrum waar ze hen liever niet helpen? Uiteindelijk kregen ze in de namiddag toch hun consultatie. Martha bleek de griep te hebben.

Is het jullie opgevallen dat heel wat van de voorbeelden een open einde hebben? Ze zijn niet opgelost, of nog niet helemaal... Bijna elke consultatie met de familie Troya eindigt in heel wat dilemma's. Tips en ideeën zijn altijd welkom!

In de opdrachtsverklaring van Tapori staat dat waarden zoals solidariteit, respect en gelijkheid centraal, staan. Mooie woorden. De voorbeelden van de familie Troya tonen aan dat het niet altijd zo evident is om die waarden in de praktijk om te zetten. Het is telkens opnieuw zoeken naar een evenwicht tussen kansen geven, verantwoordelijkheid geven, keuzes respecteren en hulp aanreiken enerzijds en anderzijds openhartig zijn, alert zijn, soms kordaat en misschien zelfs een beetje hard zijn... Niet alles kan en moet immers zomaar geaccepteerd worden.

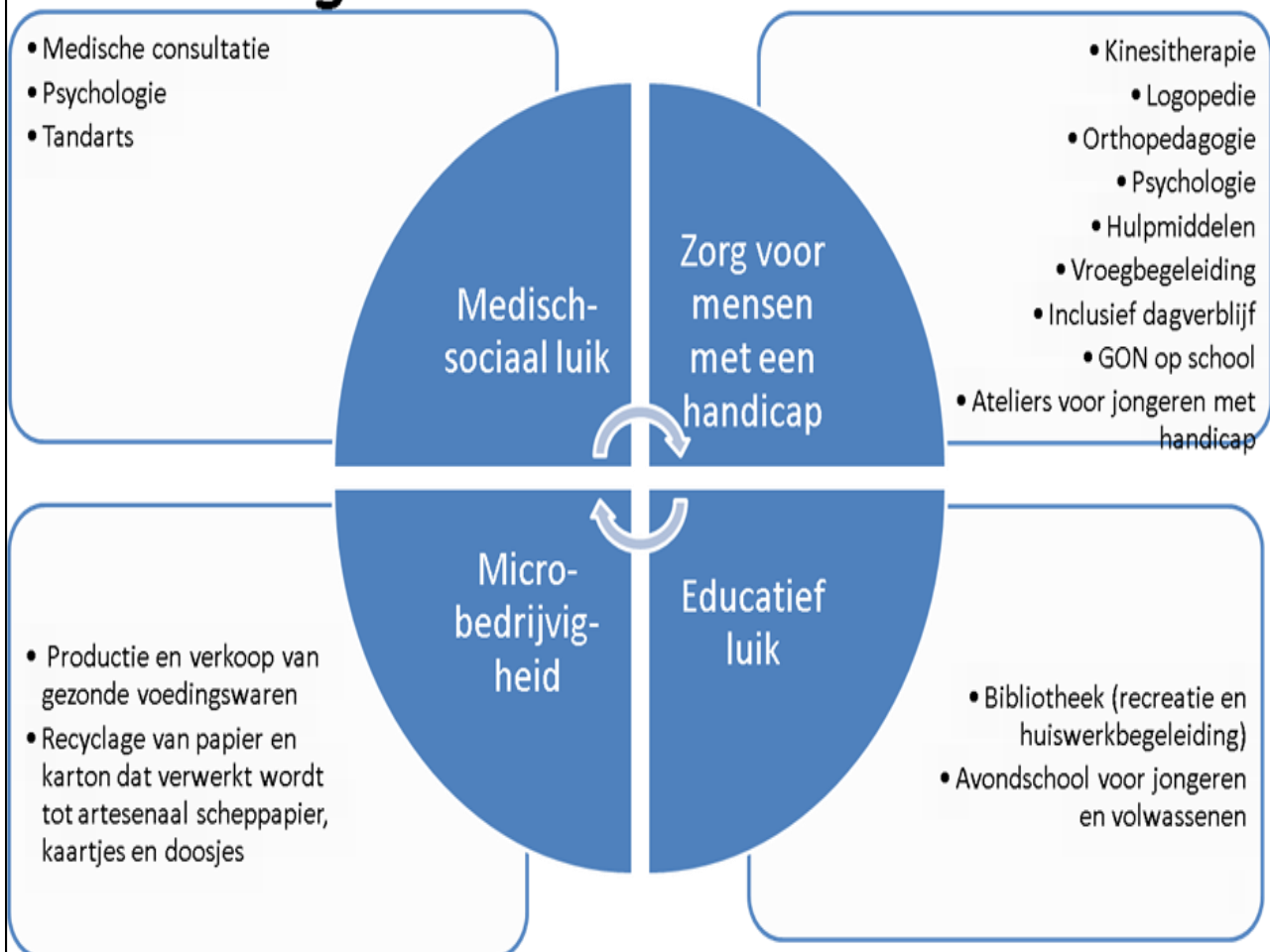
Bij sommige families die reeds lange tijd naar Tapori komen, zie je echt evolutie. Je ziet hen groeien en bloeien... met de familie Troya is dit (nog) niet zo. Het lijkt soms de processie van Echternach. De familie Troya kan het geduld van Inge en eigenlijk van iedereen in Tapori erg op de proef stellen... want ze maken ook gebruik van bijna alle andere dienstverleningen. Onophoudelijk krijgen ze kansen... wat er ook gebeurd is. Dat weet de familie Troya ook, want ze blijven terugkeren. Soms met een korte of langere onderbreking... maar telkens keren ze terug. Het is een moeilijk evenwicht die soms voor frustraties en boosheid zorgen... maar gelukkig ook voor mooie momenten, zoals jullie op de foto's kunnen zien...

Veerle

EEN AANVULLING OP De Vogel 2012/4

Oktober 11.. Inge kreeg op uitnodiging van Davidsfonds Gullegem de kans om in het OC De Cerf de Taporierwerking voor te stellen, doorspekt met enkele persoonlijke anekdotes . Het was een mooi moment dat Fries Verschaete versloeg in bovengenoemd nummer. Terecht mocht ook onderstaande slide opgenomen zijn: Taporí, gegroeid van uit een soort 'Kind en Gezin'-aanpak is momenteel uitgegroeid tot onderstaand schema. En wie hiervoor binnen de werking aanwezig is komt in de volgende Vogels aan bod.

Het project bestaat uit de volgende vier onderdelen:

✓ **ogel van papier**

Vragen of opmerkingen bij
De ouders van Inge:
Etienne en Brigitte Debrouwere-Allegaert
Olmenlaan 30 8560 Moorsele

Telefoon: (056) 41 43 68
nieuw emailadres vanaf juni 2011
E-mail: edebrall@telenet.be

HOE INGE CONTACTEREN ?

Calle de 11 febrero y Espejo s n
Zambiza - Quito -Ecuador
Tel 00 59 32 288 62 29

Tel 00 59 32 288 62 29
inge.debrouwere@gmail.com

De naam "**Tapori**" komt uit India. Hij wordt gegeven aan straatkinderen die zonder enig houvast of ondersteuning van familie of ouders, in riolen en treinstellen, op verlaten terreinen samen hun lot in handen nemen. Ook wie fysische of mentale beperkingen heeft, blijft een volwaardig lid van de groep. Wie behendiger is en meer eten te pakken krijgt... kan meer delen met wie dit niet kan: een mooi en zuiver voorbeeld van "solidariteit".

Deze en oudere vogels op het net:
<http://vogelvanpapier.koenvaneygen.fastmail.fm/>

TAPORI—ECUADORIAANSE VERSIE—VANDAAG

Inge startte haar **Tapori-project** in 1993 en het was aanvankelijk vergelijkbaar met een consultatiebureau van het Belgische Kind en Gezin, weliswaar op kleinere schaal. Binnen deze consultaties werden al vlug de andere noden van de mensen duidelijk en zo groeide het project stap voor stap uit tot een interdisciplinair gezondheidscentrum, een "**Centro de Salud Integral**", dat staat voor een lokale maar toch structurele aanpak van de totale armoede-problematiek.

Op dit ogenblik bestaat het project uit de volgende **vier onderdelen**:

- Een medisch-sociaal luik (consultatiebureau).
- Een revalidatiecentrum waar in vier luiken de zorg voor mensen met een handicap opgenomen wordt.
- Een educatief luik met bibliotheek voor kinderen en jongeren en een avondschool voor jongeren en volwassenen.
- Een socio-economisch luik met twee microbedrijfjes.

FINANCIËLE STEUN

Met fiscaal attest : (vanaf 40,00 €, verspreid over één of meer giften in hetzelfde jaar) :

BE21 0000 7186 7603
Kontinenten vzw — Bosdreef 20— 8820 Torhout
Tel.: 050/74 56 52 of 050/74 56 50
Vermelding: Inge Debrouwere Ecuador (Kontinenten krijgt voor administratieve regeling 3% van het gestorte bedrag. De overige 97% van uw bijdrage gaat rechtstreeks naar Inge's werk.)

Zonder fiscaal attest :

BE85 0832 5208 3906
Inge Debrouwere
Moorsele
Vermelding: Project Tapori

Al de gelden die op deze rekening terechtkomen, worden volledig ter beschikking gesteld van Tapori.

Wil je zelf op de een of andere wijze de vierdepijlerwerking van Tapori ondersteunen en bekendheid geven, heb je contacten bij instanties die verantwoordelijkheid dragen in derde- en vierdewereld ondersteuning, of ken je iemand die hierin geïnteresseerd is, laat het ons vooral weten op edebrall@telenet.be of 056/41.43.68 (ouders van Inge)